

Голова Директорії Української Народньої Республіки,
Головний Отаман Військ У. Н. Р.

Симон Васильович Петлюра,

вбитий рукою ворога злочинця 25 травня 1926 р.

До українських могил, що розкидані тепер по чужих країнах і своїми жалібними хрестами означають терновий шлях Українського Народу в його велетенських змаганнях за волю — додано нині ще одну могилу, що на цей раз поховала мученицькою смертю померлого *Симона Васильовича Петлюру* — Голову Директорії Української Народньої Республіки, Головного Отамана Українських Військ.

Це був його офіційний титул. А під великою і відповідальною вагою цього титула билось гаряче серце Великого Мученика, Жертви Національної, Апостола Української Ідеї. Тут, перед окривавленими ворожою, брутальною рукою останками Його можемо і ми повинні це сказати: розіп'ято Петлюру, розіп'ято Українську Ідею. Ще раз окривавлено Її Христовою Кровю, кровю найвищої Жертви.

Той, для кого Українська Справа повязана і сплетена була в кожному нервом його, з кожною хвилиною особистого життя, хто болів нею так трагічно і зречено, хто нею смерть поправ — Той не *титулом*, а *Іменем* своїм тяжитиме над віками і Національним Сумлінням Українського Народу.

Симон Петлюра не тільки наших Державницьких змагань нашої Волі до національної самостійності — Титул. Симон Васильович Петлюра — Честь Національна Українського Народу, його національне завзяття, його патос боротьби за Визволення. Той патос, що в час боротьби в полум'ях горіння, а в час поразки — вогнем терпіння, яким такий сильний був Петлюра. Той патос, що в джерелом віри і непереможної певности, що Ідея, яка в Ідею цілої Нації, переможе, не може не перемогти, які-б для того жертви, які-б втрати не прийшлося на вівтар боротьби принести. Той патос, що робить великого борця за Ідею *фаталістом*, яким і був Симон Петлюра.

І цей патос, ця незломна віра чи не були вони страшні ворогові найбільше — тому ворогові, що найкраще знає ціну такого релігійного патосу боротьби за Ідею, і тому не кого іншого, а саме Симона Петлюру вибрав він першою жертвою свого катівського по наших змаганнях удару.

І тепер, особливо тепер, ясно до фізичного болю стало кожному із нас, що втратили ми більше ніж Вождя війська і Голову Уряду, що втрата невимовна, що слово безсиле її означити, що пірвався якийсь підсвідомий зв'язок, який імперативно і владно зобов'язував нас і був нашим національним *memento*, що залягла якась чорна смуга, що наші державницькі надії обрамила жалібна опаска, що найвища небезпека загрожує нашим змаганням, бо трагічно упав той, хто був найвищим втіленням визвольних змагань Українського Народу.

І ця подія, жертвенною кровю збагрена, повинна стати для нас, для *всіх нас*, ще одним владним імпульсом, велінням національної совісті — максимально напружити свої сили і ті національні позиції, на яких так непохитно, чесно і з честю стояв Симон Петлюра — мимо всяких жертв зберегти.

Є для нас цей обов'язок залізньо-конечним. І як перед Вами, котрих вібрала сюди невимовна втрата, спільне для всіх нас тяжке національне горе, так і перед цілим Українським Народом,

що там сьогодні скований ворожою окупацією всеж не припиняє свої національної боротьби, — Українське студентство, іменем котрого я маю честь тут промовляти, ознаймує, що обов'язок цей виконає, що проти всіх ворожих зусиль і бузувірства Ідея Українського Визволення, на сторожі котрої так мученицьки упав Симон Петлюра, буде здійснена. І чим більше смертей і могил, чим більше крові і жертв, тим міцніше ряди, тим завзятіше боротьба.

І величним взірцем, образом незломности в цій боротьбі хай буде жертвенна постать Головного Отамана України — *Симон Петлюра*.

Слава і Вічна Память Імені Його!

(Слово Віцепрезидента Центрального Союзу Українського Студентства Волохова на жсалібній Академії 29-го травня р. 1926 у Празі).

РЕЗОЛЮЦІЯ

принята Українською Еміграцією в Ч. С. Р. на жсалібній Академії пам'яті трагічно померлого Голови Директорії Української Народньої Республіки, Головного Отамана Українського Війська

СИМОНА ПЕТЛЮРИ.

Українське Громадянство, заступлене Українськими політичними, науковими, культурними, професійними, економічними установами, організаціями, партіями, спілками та угрупованнями; українські політичні і культурні діячі, професори, письменники, робітники та селяне, студенти та військові, що перебувають на еміграції в Ч. С. Р., зібравшись 29-го травня р. 1926 для вшановання світлої пам'яті Голови Директорії Української Народньої Республіки, Головного Отамана Українського Війська *Симона Петлюри*, що 25-го травня ц. р. в Парижі прийняв мученицьку смерть від руки ворогів Українського Народу в цю незмірно важку і трагічну хвилину національного смутку:

1. Підносять прилюдний, однодушний *протест* проти нелюдського кривавого терору ворогів України, жертвою якого впав *Вождь Української Нації*;

2. З приризством рішуче відкидають спробу ворогів Українського Народу заплямувати світле, чисте і чесне ім'я *Симона Петлюри*, а тим самим і велике Діло Визволення України, обвинуваченням у насильствах над жидівським населенням підчас військових подій на Україні та урочисто в цю велику історичну хвилину іменем свого Народу засвідчують, що Світлої Пам'яті *Небіжчик* рішуче, навіть смертю, карав винуватих в насильствах над жидівським населенням України;

3. Закликають все Українське Громадянство, що перебуває по-за межами Рідної Землі, на Еміграції, як і весь Український Народ, дати рішучу одсіч ворогам України на прояви брутального побороювання ними Українських Державницьких змагань та, зімкнувши лави свої, продовжувати боротьбу, що досі велася під проводом Славного Героя — *Небіжчика* — аж до повної перемоги.

*Вічна пам'ять Небіжчику Мученику за рідний край!
Слава борцям за волю України!*

Трагічна звістка про вбивство в Парижі Голови Директорії Української Народньої Республіки, Головного Отамана Українських Військ — *Симона Петлюри* — огорнула цілу Українську Еміграцію в Ч. С. Р. невимовним смутком і почуттям незмірної Національної втрати. У цю велику історичну хвилину спільного для цілого Українського Народу національного горя Українська Еміграція в Ч. С. Р. виявила високу і сувору свідомість свого Обов'язку і з достойною Національного Героя Мученика повагою вшанувала пам'ять свого Вождя.

26 травня відбулися перші жалобні Збори представників численних Українських Організацій та Установ у Празі. Після вступного слова проф. Шульгина та відспівання Вічної Пам'яті Збори покликали для вшанування пам'яті Убитого спеціальний Комітет, зложений із представників всіх заступлених на Зборах Установ та Організацій. Комітет приступив негайно до виконання покладених на нього задач: 1) Вислав Родині Небїжчика іменем присутніх представників Української Еміграції в Ч. С. Р. телеграму з висловом сердечного та щирого співчуття,

2. Делегував проф. О. Шульгина до Парижа і доручив йому зложити на труну Убитого вінок,

3. Встановив для Української Еміграції в Ч. С. Р. сорокаденну жалобу в ношенням жалібної відзнаки,

4. Видав до Української Еміграції в Ч. С. Р. комунікат зі закликом достойно вшанувати пам'ять Убитого, з'єднавшись в цю трагічну годину національного горя в єдину Всеукраїнську Родину і

5. Влаштував 29 травня о 15 год. в Празі Панахиду та Жалібну Академію.

Панахиду правив Високопреосвящений Саватій, архієпископ празький, підчас якої співав Український Академічний хор. Панахида ділала великою та сумною урочистістю на присутніх емігрантів, яких число високо перевищало 2000. Після панахиди відбулася Жалібна Академія, яку відкрив проф. Яковлів як Голова Комітету, подаючи кількома словами про трагічну смерть Голови Директорії, Головного Отамана Українських Військ *Симона Петлюри*. З промовами виступали проф. Лотоцький, М. Шаповал, Безпалко, Ол. Шаповал. Присутні на Академії представники вірмен, грузин, білорусів та горців Кавказу висказували свою велику пошану до Покійного та своє співчуття Українському Народові у втраті Народного Вождя. Після чужинців промовляв проф. М. Славінський, Л. Волохів, Т. Пасічник, поет Олесь зачитав свій вірш присвячений Покійному. З огляду на пізній час, який вмушував Комітет припшити закінчування Академії, — проф. Яковлів звернувся до представників Установ та Організацій, які бажали промовляти щоб вони подали свої промови на письмі Комітетові, які опісля будуть видані друком. Після цього зачитано було резолюції виготовлені Комітетом, що і були прийняті присутніми на Академії одностайно. Відспіванням Українського Національного Гімну закінчено Академію.

Подєбради.

В Подєбрадах Українська емігранська колонія вшанувала Пам'ять Покійного 27 травня жалібним походом зі Замку до церкви, де от. Мельник служив панахиду по Покійному. Після панахиди повернув похід знову до Замку, де відспівано «Боже великий, єдиний», Журавлі, Вічна Пам'ять та Національний гімн. Підчас співання Вічної Пам'яті ціла емігранська колонія впала на коліна, що зворушило до глибини душі всіх присутніх.

Глибокий смуток огортав жалібний похід. Призначена на день 28. травня Жалібна Академія не могла відбутися з причин чисто зовнішніх. Однак треба сказати, що майже ціла Подєбрадська колонія була присутна на Жалібній Академії в Празі. В день похорону Покійного відслужено громадянську панахиду. Комітет Подєбрадської Колонії, на чолі якого стоїть проф. Іваницький призначив жалібну Академію на день 3 червня 1926.

Похорони бл. п. Голови Директорії та Головного Отамана Українських Військ *Симона Петлюри* відбулися в неділю 30 травня по полудні в м. Парижі. Слідуючі Збори Комітету призначені на четвер 3. червня о 15 год. в домі Української Академічної Громади в Празі, на Сміхові.

Адреса Комітету: ЦЕСУС, Прага-Сміхів, Швандова, 11.